

VIRO

Tere tulemast Soome

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Kolid Soome? Millest alustada?

Soome kolides aja korda alljärgnev.

Eluase

Hangi eluase. Ilma aadressita ei saa sa end Soome elanikuks registreerida. Üürimiseks ja ostmiseks võid otsida eluaset ajalehest või internetist. Eluaseme võid üürida nt eraisikult, ettevõttelt või vallalt. Kui sul on eluase olemas, tasub sõlmida ka kodukindlustus.

Isikukood, koduvald ja ID-kaart

Hangi isikukood. Isikukoodi saad, kui sinu andmed kantakse rahvastikuregistrisse. Isikukoodi on võimalik saada, kui viibid Soomes seaduslikult ja registreerimiseks on alust. Isikukoodi väljastab digi- ja rahvastikuamet, maksuamet maksustamise jaoks või migratsiooniamet elamisloa otsuse või elamisõiguse registreerimisel. Digi- ja rahvastikuamet teeb kindlaks, kas sulle saab registreerida **koduvalla**. Kui sul on koduvald, saad kasutada koduvalla teenuseid. Taotle politsei klienditeenindusest **ID-kaart**. ID-kaart on isikut tõendav fotoga dokument, mille võib väljastada Soome kodanikule või Soomes elavale välismaalasele.

Töö

Kui sul pole tööd, registreeru töö- ja ettevõtlusbüroos (TE-büroos) või koduvalla tööhõivebüroos tööotsijaks. TE-büroo aitab sind töö otsimisel. Otsi ka ise nt internetist ja ajalehest aktiivselt töökohta. Võid ka otse tööandjate poole pöörduda.

Internet ja telefon

Hangi mobiiltelefon. Soome telefoninumbri saa, kui ostad Soomes telefonipaketi. Ettemaksega paketi saad osta R-kioskist, internetist või telefonioperaatori poest. Osa asju saad ajada Soomes ka interneti teel.

Pangakonto

Ava pangakonto. Soomes kantakse töötasu ja muud maksed pangakontole. Pangakonto avamiseks läheb vaja passi või ID-kaarti.

Soome ja rootsi keel

Kui sa ei oska keelt, taotle kohta soome või rootsi keele kursusel. Soome ja rootsi keelt saad õppida ka interneti teel. Soome või rootsi keele kursustele võid pääseda ka TE-büroo või valla kliendina.

Sotsiaalkindlustus

Kui soovid taotleda Kela toetusi või Kela kaarti, pöördu Kela poole. Kela toetab inimesi elus ettetulevates olukordades. Võid saada Kela toetusi, kui elad Soomes alaliselt või töötad, nii et miinimumsissetuleku nõue on täidetud. Kela teeb sotsiaalkindlustuse õiguse kindlaks, kui taotled mõnd toetust või Kela kaarti. Kela kaardiga saad retseptiravimitelt ja erateravishoiu kuludelt soodustust.

Maksukaart

Hangi maksuametist maksukaart. Maksukaardi taotlemiseks võta kaasa ID-kaart. Maksukaarti saad taotleda, kui tead oma tulevast töötasu või muid sissetulekuid. Edaspidi saad tellida maksukaardi interneti või telefoni teel.

Kas ma vajan elamisluba?

Põhjamaade kodanikud

Põhjamaade kodanikuna on sul Soome elamis- ja töötamisõigus. Kui sul ei ole isikukoodi või soovid Soomes koduvalda registreerida, käi isiklikult digi- ja rahvastikuametis.

ELi, Liechtensteini ja Šveitsi kodanikud

Kui oled mõne ELi riigi, Liechtensteini või Šveitsi kodanik, ei ole sul Soomes elamisluba vaja. Kui jääd Soome kauemaks kui kolmeks kuuks, registreeri oma viibimine migratsiooniametis kolme kuu möödumisel kolimispäevast.

ELi kodaniku pereliikmed

Registreeri elamisõigus, kui oled ELi kodaniku pereliige ja oled ka ise ELi kodanik. Kui oled ELi kodaniku pereliige, aga ei ole ise ELi kodanik, taotle ELi kodaniku pereliikme elamiskaarti.

Kodanikud väljastpoolt ELi, Liechtensteini, Šveitsi ja Põhjamaid

Kui soovid tulla Soome kauemaks kui kolm kuud, vajad elamisluba. Taotle elamisluba lähteriigis Soome esindusest või Soomes migratsiooniametist. Taotle esimest elamisluba veel enne Soome saabumist. Luba saad taotleda internetis teenuse Enter Finland kaudu.

Tagasipöördudajad

Tagasipöördudajana võid saada elamisloa, kui sul on Soome juured või lähedane side Soomega.

Lisateave

Migratsiooniamet ja interneti klienditeenindus

www.migri.fi

www.enterfinland.fi

Digi- ja rahvastikuamet

www.dvv.fi

Digi- ja rahvastikuameti veebilehelt saad teavet selle kohta, kuidas aadressi ja isikuandmeid rahvastikuregistrisse lisada.

Kust ma saan lõimumise, töökoha otsimise ja keeleõppe abi?

Sul on võimalik saada mitmesuguseid teenusid, mis aitavad lõimumisel, töökoha otsimisel ja soome või rootsi keele õppimisel. Lõimumine eeldab ka sinupoolset aktiivsust ja ühiskonna avatust.

TE-büroo või vald teeb kindlaks nt sinu haridustaseme, töökogemuse ja keeleoskuse. Kui vajad lõimumisel tuge, koostab TE-büroo või vald koos sinuga lõimumiskava. Seda tuleb teha hiljemalt kolm aastat pärast seda, kui said esimese elamisloa või registreerisid elamisõiguse.

TE-büroo või vald saadavad su vajaduse korral lõimumiskursusele. Kursus hõlmab nii keeleõpet kui ka ühiskonna, kultuuri ja tööeluga tutvumist. Lisaks võib see sisaldada muid õpinguid ja tööpraktikat.

TE-büroo, Kela või vald teevad kindlaks, kas sul on õigus saada lõimumiskava täitmise ajal töötutoetusi või toimetulekutoetust.

Lisateave

Töö- ja ettevõtlusteenused

www.te-palvelut.fi

Tutvu oma valla lõimumisteenustega valla veebilehel või teenindusbüroos.

Keeleõpe

www.kotisuomessa.fi

www.finnishcourses.fi

Mida teha, kui ma jään haigeks?

Kui sul on Soomes koduvald, saad kasutada riiklikke tervishoiuteenuseid. Kui sul ei ole elukohta, saab Kela selgitada välja, kas sul on õigust saada riiklikke tervishoiuteenuseid töötamise alusel. Lisaks on nii mõneski töökohas saadaval töötervishoiuteenused.

Kui elad Soomes alaliselt, oled üldjuhul ravikindlustatud võid saada eratervishoiuteenuste või ravimite kulude eest hüvitist. Hüvitist võib saada ka välismaal läbitud ravi eest. Kelast saad taotleda ka Euroopa ravikindlustuskaardi.

Vaimse tervise probleemide korral võid otsida abi oma tervisekeskusest.

Vältimatu abi vajaduse korral võid pöörduda lähimasse valvepoliklinikusse või haiglasse.

Lisateave

Kela
www.kela.fi

Mieli ry
www.mieli.fi

Hädaolukorras

Soome hädaabitelefoni number on 112. Helista numbril vaid vältimatu abi vajaduse korral, kui kellegi elu, tervis, omand või keskkond on ohus. Vajaduse korral aitavad häirekeskust tõlgid.

Lisateave

Tere tulemast Soome!

www.tem.fi/tervetuloo-suomeen

InfoFinland

www.infofinland.fi

Elamine

www.asuminen.fi

Digi- ja rahvastikuamet

www.dvv.fi

Migratsiooniamet

www.migri.fi

Kela

www.kela.fi

Maksuamet

www.vero.fi

Töö- ja ettevõtlusteenused

www.te-palvelut.fi

Keeleõpe

www.kotisuomessa.fi

www.finnishcourses.fi

Välisministeerium

www.um.fi

Soomes õppimine

www.studyinfinland.fi

Avalikud teenused internetis

www.suomi.fi

Kansalaisneuvonta

www.kansalaisneuvonta.fi

Telefon 029 5000

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

 Kotoutuminen.fi
Integration.fi

infoFinland.fi

Põhiteave Soomes elamise ja viibimise kohta

„Tere tulemast Soome!“ on töö- ja ettevõtlusministeeriumi välja antud infopakett, mille koostamise eest vastutavad ministeeriumi lõimumise pädevuskeskus ja Helsingi linna InfoFinland.fi toimetus. (versioon 1/2022).